

Samen groeien naar de toekomst

Zicht op uitvoering!

Alphen aan den Rijn

Inhoudsopgave

Inleiding en toelichting 4

1. Leeswijzer 7

2. Onze bestuursstijl en leidende principes 8

3. Koers richting 2050 10

4. Onze bestuurlijke prioriteiten 13

4.1. Woonopgave en gebiedsontwikkeling 13
4.2. Groen, water en bodem sturend 15
4.3. Regie op de ondergrond 15
4.4. Mobiliteit en bereikbaarheid 16
4.5. Energievraagstuk, energiesysteem en warmte 17
4.6. Gezonde leefomgeving 18
4.7. Ruimte voor werken 19
4.8. Economie van de toekomst 19
4.9. Arbeidsmarkt en onderwijs 21
4.10. Maatschappelijke voorzieningen 21
4.11. Stevige pedagogische basis 22
4.12. Beweging naar de sociale basis 22
4.13. Inrichting sociaal stelstel 24
4.14. Maatschappelijke weerbaarheid 24
4.15. Veiligheid 25

Inhoud

5. Onze organisatie prioriteiten 26

5.1. Nieuwe opzet beleidsbegroting 26

5.2. Solide financiële positie 27

5.3. Digitalisering en datagedreven werken 27

5.4. Verbeteren dienstverlening 28

5.5. Gebieds- en opgavegericht werken 29

6. Sturing en monitoring 30

Bijlage – Roadmaps 31

Inleiding en toelichting

Voor het college van burgemeester en wethouders in de gemeente Alphen aan den Rijn draait het om de mensen die hier wonen, werken, ondernemen en samenleven. Hun kwaliteit van leven, nu en in de toekomst, staat centraal in de keuzes die wij maken. Daarom werken we aan een gemeente waarin mensen prettig kunnen wonen, kansen krijgen om zich te ontwikkelen, kunnen meedoen aan de samenleving en vertrouwen hebben in de toekomst.

Groeigemeente

De komende jaren staat de gemeente Alphen aan den Rijn voor grote opgaven. De gemeente groeit en daarmee stijgt de vraag naar aantallen woningen, voorzieningen en goede bereikbaarheid. Daarnaast vragen maatschappelijke, economische en ruimtelijke ontwikkelingen om het maken van nieuwe keuzes. Tegelijkertijd willen we behouden wat Alphen aan den Rijn sterk maakt. We hebben het dan over de leefbaarheid van onze wijken en dorpen, de kracht van onze samenleving, een sterke economie en een aantrekkelijke leefomgeving.

Vertaling coalitieakkoord

Het collegewerkprogramma 2026-2030 vertaalt het coalitieakkoord naar een samenhangende agenda voor de komende bestuursperiode. Het vertaalt de voornemens en actiepunten uit het coalitieakkoord. Het werkprogramma beschrijft de aanscherping of vernieuwing van beleid en er staat beschreven hoe en wanneer we invulling hieraan geven. Daarbij heeft het college een dubbele opdracht. We werken aan zichtbare resultaten voor inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties én leggen tegelijkertijd de basis voor de ontwikkeling van de gemeente Alphen aan den Rijn op de lange termijn.

Op diverse onderwerpen biedt het college de gemeenteraad startnotities aan. Andere onderwerpen krijgen een plaats op de lange termijn agenda. Aan de hand hiervan kan onze gemeenteraad haar vergaderplanning bepalen en op zichtbare resultaten sturen.

Brede welvaart

Als gemeente kijken we verder dan alleen naar de economie en cijfers. We willen dat onze inwoners en ondernemers hier goed kunnen wonen en ondernemen. Daarbij doen we ons best om een samenleving te creëren waar iedereen kan meedoen. Dit noemen we 'brede welvaart'. Deze brede welvaart vormt ons kompas. Het betekent dat we ook kijken naar gezondheid, leefbaarheid, sociale samenhang, veiligheid, kansen voor inwoners en de kwaliteit van onze leefomgeving. De dingen die we moeten doen, hangen steeds sterker met elkaar samen. We brengen focus aan en maken bewuste keuzes in wat we wel en niet doen. Problemen pakken we niet los van elkaar aan, maar kiezen voor oplossingen die op meerdere vlakken tegelijk zorgen voor een fijnere samenleving.

Koers en planning

In dit collegewerkprogramma leest u wat onze plannen zijn voor de samenleving en wat we als eerste gaan aanpakken. Hiermee bepalen we de koers voor gemeente Alphen aan den Rijn. We zorgen er stap voor stap voor dat onze gemeente zich goed ontwikkelt én dat het er voor iedereen prettig leven is.

Verantwoording

Het collegewerkprogramma beschrijft niet alle beleidsterreinen en lopende beleidscycli. Het geheel is terug te vinden in de jaarlijkse begroting. Voor de bestuursperiode 2026-2030 is in november de eerste begrotingsraad. We behandelen dan de begroting van 2027.

Wijze van besturen

Zoals in coalitieakkoord is benoemd, willen we een bestuursstijl die door de samenleving als betrokken en dichtbij wordt ervaren, maar tegelijkertijd past bij een grote gemeente als Alphen aan den Rijn: zelfbewust, verantwoordelijk en slagvaardig.

We sturen als college van B&W op hoofdlijnen. Zo bevorderen we een integrale aanpak van de verschillende onderwerpen. De eerste stappen zijn al gezet in de goede samenwerking met het directieteam van de gemeentelijke organisatie. Vanuit onze sturingsfilosofie zijn we als college beter in staat de gemeenteraad goede voorstellen te doen. Die voorstellen moeten overeenkomen met de langetermijnagenda en aansluiten bij de aanbevelingen uit het rapport van Boer & Croon.

Toekomstvisie

Een belangrijk onderdeel van het collegewerkprogramma is het visieproces. Onze gemeente heeft behoefte aan een uitgewerkte visie, waar de groeistrategie 2050 onderdeel van is. De startnotitie voor dit proces is al aangeboden aan de gemeenteraad. Het oude gezegde "regeren is vooruitzien" is nog steeds actueel. We laten de fusie van 2014 achter ons, smeden een stevige organisatie die een duidelijke bestuurlijke koers gaat varen. Waarbij we uitdrukkelijk over de bestuursperiode heen kijken, om met elkaar bestuurlijke continuïteit te creëren.

Dorpen en wijken

Belangrijk aandachtspunt in de samenwerking is de verhouding tussen het gemeentebestuur van de gemeente Alphen aan den Rijn en alle dorpen en wijken. Het geheel is meer dan de som der delen. Omgekeerd willen wij de dorpen wijken koesteren, de gemeenschapszin bevorderen en waar nodig de weerbaarheid versterken.

Organisatie

De ambtelijke organisatie heeft onze nadrukkelijke aandacht. We zien dat er in de afgelopen jaren heel veel goed gegaan is. Tegelijkertijd merken we dat de organisatie op onderdelen 'scheef' is gegroeid. Dit heeft geleid tot een hoog percentage inhuur. We willen bouwen aan een stabiele organisatie, waar het prettig werken is. Het college is ervan overtuigd dat de ambities van het coalitieakkoord en de positieve sfeer in het gemeentehuis een aantrekkingskracht op de arbeidsmarkt hebben.

Blik naar buiten

Een toekomstvisie en groei van een gemeente gaat niet zonder samenwerking. We vinden onze 'blik naar buiten' onmisbaar en belangrijk. Een gemeente van onze omvang moet een actieve partner zijn in de regio en een betrouwbare grote buur voor andere gemeenten. Daarnaast zijn het hebben van goede relaties bij de provincie, het Rijk en andere relevante partners vanzelfsprekend en willen we deze beter benutten. Dit vraagt ook iets van onze organisatie. De collegeleden en medewerkers moeten immers tijd en ruimte hebben om deel te nemen aan de grote samenwerkingsverbanden en de diverse netwerken.

Tot slot

Het college is betrokken en dichtbij. In de professionaliseringsslag houden we de menselijke maat in het oog. We willen als college, waar mogelijk samen met de gemeenteraad, zichtbaar zijn. Goede gesprekken hebben met de samenleving en samen met al die actieve mensen en partijen in de samenleving werken aan projecten.

We doen er alles aan om in Alphen aan den Rijn prettig te kunnen wonen, werken, ontwikkelen en verblijven. Samen werken voor een toekomstbestendige gemeente.

Het college van burgemeester en wethouders
Bestuursperiode 2026-2030

1. Leeswijzer

Het collegewerkprogramma beschrijft de koers van het college voor de periode 2026-2030. Los van plannen vinden wij het belangrijk om ook te duiden hoe wij het gaan doen. Wat onze bestuursstijl is en welke principes en uitgangspunten hierbij leidend zijn. Het waar we voor staan en waar we voor gaan beschrijven we in hoofdstuk 2.

Hoofdstuk 3 beschrijft de koers richting 2050 en de samenhang tussen brede welvaart, maatschappelijke effecten en bestuurlijke prioriteiten.

We hebben 15 bestuurlijke prioriteiten benoemd en 5 organisatiegerichte prioriteiten. Waarbij we bouwen aan een toekomstige gemeente. Dit staat in hoofdstuk 4 en 5.

Tot slot beschrijft hoofdstuk 6 hoe wij sturen op de uitvoering van het collegewerkprogramma en de voortgang monitoren.

Daar waar u 'we' leest, bedoelen we het college van B&W. Het college voert de kaders en vastgestelde beleidsplannen van de gemeenteraad uit binnen de begroting en geeft invulling aan de 'hoe-vraag'.

In een overzicht:

2. Onze bestuursstijl en leidende principes

Waar wij voor staan

Als college vinden we het belangrijk dat onze inwoners, ondernemers, verenigingen en instellingen in de gemeente Alphen aan den Rijn prettig kunnen wonen, werken en verblijven. Samen met diverse partners werken we aan de brede welvaart, die voor ons centraal staat. Leidend in onze keuzes is de kwaliteit van leven van onze inwoners en het bieden van een goed ondernemersklimaat voor nu en in de toekomst. We zetten ons dagelijks in voor wat zij nodig hebben. Tegelijkertijd werken we aan een gemeente die ook op de lange termijn sterk, gezond en toekomstbestendig blijft.

Verbindend, betrouwbaar en resultaatgericht

We staan voor een bestuursstijl die verbindend, betrouwbaar en resultaatgericht is. We brengen focus aan, maken duidelijke keuzes en werken integraal aan oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken. Daarbij kijken we verder dan regels en systemen en richten we ons op wat 'buiten' nodig is. We nemen regie, zoeken de samenwerking op en zetten plannen om in concrete resultaten. Zo werken we aan een gemeente waarin inwoners kunnen meedoen, mensen kansen krijgen en vertrouwen hebben in de toekomst.

We willen ook die 'goede grote buur' zijn, voor de gemeenten om ons heen. Samen bereiken we meer dan alleen. Regionale samenwerking is voor ons vanzelfsprekend. Net zoals samenwerken met onze netwerkpartners, provincie en landelijke netwerken.

Onze manier van besturen

1. In gesprek met de samenleving

We zoeken actief de dialoog met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners. Hun kennis, ervaring en betrokkenheid helpen ons om betere besluiten te nemen. We verwelkomen maatschappelijke initiatieven en zijn transparant over wat we met ideeën en inbreng doen. Verbinding maken met mensen en

hun ideeën, luisteren naar waar behoefte aan is en onze betrokkenheid tonen, dat vinden we belangrijk.

2. Wijk- en dorpsgericht werken
We werken vanuit de kracht en diversiteit van onze wijken, dorpen en het buitengebied. Maatwerk staat centraal, met oog voor verschillen. Samenlevingen zijn niet voor iedereen gelijk. Sommige mensen hebben een achterstand of extra uitdagingen. Als we iedereen precies hetzelfde geven, blijft die achterstand bestaan. Daarom geven we extra steun of geld aan plekken of mensen die het moeilijker hebben. Zo krijgt iedereen een eerlijke kans op een goede toekomst.

3. Vanuit de leefwereld en in samenhang
We benaderen maatschappelijke opgaven integraal. De leefwereld van inwoners en ondernemers staat hierbij centraal. Systemen zijn hulpmiddelen om te komen tot een goede dienstverlening. De sociale, ruimtelijke en economische vraagstukken bekijken we in samenhang. En we zijn helder over de keuzes die we maken.

4. Duidelijkheid en betrouwbaarheid
We zeggen wat we doen en doen wat we zeggen. We communiceren helder over keuzes, verwachtingen, participatie(-wijzen) en resultaten. Betrouwbaarheid vinden we een belangrijke waarde en dit dragen we uit.

5. Partnerschap en wederkerigheid
Samen kom je verder dan alleen. Daarom werken we samen met inwoners, maatschappelijke organisaties, ondernemers, regionale partners, andere overheden én de gemeenteraad aan de toekomst van gemeente Alphen aan den Rijn. Dit doen we op basis van vertrouwen, duidelijke afspraken en wederkerigheid.

6. Slagvaardigheid
We verbinden ambities aan middelen, capaciteit, tijd en uitvoerbaarheid en zorgen ervoor dat plannen worden uitgevoerd. Waarbij we toetsen op haalbaarheid en realiseerbaarheid. Het betekent ook dat we besluiten nemen en doorpakken in de uitvoering.

7. Informatie gestuurd en datagedreven werken
We baseren de keuzes die we maken op feiten, geanalyseerde data en actuele inzichten, zodat we beter kunnen sturen en effectiever kunnen werken. Maar we ook beter weten wat er leeft en waar behoefte aan is bij onze inwoners, ondernemers, verenigingen en instellingen.

8. Lerend en reflecterend
Daar waar gewerkt wordt vallen spaanders. We leren van ervaringen, signalen uit de samenleving, uit de uitvoering én van de gemeenteraad. Waar nodig sturen we onze doelen of planning bij.

9. Lange termijn, korte stappen
De langetermijn visie 2050 wordt de koers waar we naar varen. Een toekomstbestendige gemeente Alphen aan den Rijn, waar inwoners fijn wonen en werken, ondernemers ondernemend kunnen zijn en waar je graag wilt zijn. De visie 2050 geeft het toekomstbeeld van onze gemeente. In de tussentijd zetten we als college in deze bestuursperiode concrete en zichtbare stappen om de visie invulling te geven.

3. Koers richting 2050

De gemeente Alphen aan den Rijn groeit de komende decennia door naar een gemeente van meer dan 120.000 inwoners, met de potentie om op langere termijn door te groeien naar circa 140.000 inwoners. Deze ontwikkeling vraagt om fundamentele keuzes over ruimte, wonen, mobiliteit, energie, economie, voorzieningen en de kwaliteit van onze leefomgeving. Tegelijkertijd zorgen klimaatverandering, digitalisering, veranderende maatschappelijke verwachtingen, technologische en demografische ontwikkelingen voor nieuwe uitdagingen.

Om richting te geven aan deze ontwikkelingen stellen we in deze bestuursperiode de 'Visie Alphen aan den Rijn 2050' op. Met deze integrale toekomstvisie bepalen we samen met inwoners, ondernemers, maatschappelijke partners en de gemeenteraad welke koers nodig is om de groei in goede banen te leiden. En daarnaast de kwaliteiten te behouden en te versterken die Alphen aan den Rijn aantrekkelijk maken.

Onze ambitie is: een toekomstbestendige gemeente waarin groei samengaat met brede welvaart. Een gemeente waarin inwoners prettig kunnen wonen, werken en leven, waarin ondernemerschap ruimte krijgt, voorzieningen toegankelijk blijven en natuur, landschap en leefkwaliteit worden behouden en versterkt. De visie biedt een samenhangend afwegingskader voor keuzes en investeringen op het gebied van wonen, economie, mobiliteit, gezondheid, duurzaamheid, leefomgeving en voorzieningen.

De 'Toekomstvisie Alphen aan den Rijn 2050' geeft invulling aan ons kompas Brede welvaart. De keuzes die we in deze bestuursperiode maken staan niet op zichzelf, maar dragen bij aan de lange termijnontwikkeling van de gemeente. Na vaststelling van de visie worden programma's, beleidsvoornemens en activiteiten waar nodig herijkt, zodat deze aansluiten bij de vastgestelde koers en gezamenlijk bijdragen aan de ambities voor 2050.

Om deze koers concreet te maken, kijken we naar de maatschappelijke effecten. Deze beschrijven welk toekomstbeeld we voor ogen hebben en welke veranderingen we voor inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners willen realiseren. Vervolgens vertalen we deze maatschappelijke effecten naar bestuurlijke prioriteiten waarop we in deze bestuursperiode extra inzetten. Zo ontstaat een duidelijke lijn van langetermijnvisie naar maatschappelijke effecten, bestuurlijke keuzes en concrete resultaten.

Samenhang tussen brede welvaart, maatschappelijke effecten en bestuurlijke prioriteiten

Brede welvaart is het kompas voor de ontwikkeling van de gemeente Alphen aan den Rijn. Het gaat over de kwaliteit van leven van inwoners, de kracht van de samenleving, een gezonde leefomgeving en de kansen voor toekomstige generaties. Daarom kijken wij niet alleen naar economische groei of financiële resultaten, maar ook naar gezondheid, bestaanszekerheid, onderwijs, veiligheid, duurzaamheid, bereikbaarheid en leefbaarheid.

Om brede welvaart concreet te maken werken wij met maatschappelijke effecten. Deze beschrijven het toekomstbeeld waaraan wij willen bijdragen:

- Bestaanszekerheid vormt de belangrijkste basis voor onze inwoners. Het betekent dat iedere inwoner een dak boven het hoofd heeft, voldoende inkomen en (mentale) ruimte om volwaardig mee te kunnen doen aan onze samenleving.
- Iedere inwoner heeft gelijke kansen op een gezond en waardig leven. We willen dat iedereen zoveel mogelijk kansen krijgt. Dat mag niet afhankelijk zijn van waar je vandaan komt, de financiële situatie (van je ouders), hoe je eruitziet of van wie je houdt. Om die gelijkheid te bereiken, investeren we soms bewust ongelijk.
- We werken aan een toekomstbestendige leefomgeving waarin inwoners gezond kunnen wonen, werken en opgroeien. (Binnenstedelijke) groei gaat samen met ruimtelijke kwaliteit, nabijheid van voorzieningen en een goede bereikbaarheid met publiek vervoer.
- In gezond leven in een gezonde leefomgeving werken we aan een samenleving waarin iedere inwoner gezond opgroeit, woont en werkt. We beschermen de gezondheid van onze inwoners en stimuleren gezond gedrag. Dit doen we bijvoorbeeld door de gezonde keuze makkelijk te maken en door zorg toegankelijk en beschikbaar te houden voor hen die het nodig hebben.
- Fysieke netwerken zijn een belangrijke voorwaarde voor ontwikkeling. De energievoorziening moet betrouwbaar, betaalbaar en schoon zijn en passen bij de ruimtelijke ontwikkeling van onze gemeente en de regio.
- In de gemeente Alphen aan den Rijn kun je wonen en werken. Daarom willen wij een toekomstbestendige economie met voldoende en passende banen. We hebben daarbij extra aandacht voor onze speerpuntsectoren (maakindustrie, bouw en Greenport Boskoop).
- 80% van ons grondgebied is toekomstbestendig landelijk gebied. We willen dit gebied zo inrichten dat landbouw, energie, natuur en recreatie elkaar versterken. Dit doen we door het gebied, waar mogelijk, voor meerdere doelen te gebruiken. Ook willen we landschappelijke kwaliteit en en cultuur-

historische waarden behouden. Voedselproductie en landschapsbeheer zijn van blijvende waarde.

De maatschappelijke effecten en het toekomstbeeld leiden tot 15 bestuurlijke prioriteiten. Op deze thema's zetten wij gedurende deze bestuursperiode extra in om zichtbare resultaten te realiseren voor inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners.

1. Woonopgave en gebiedsontwikkeling
2. Groen, water en bodem sturend
3. Regie op de ondergrond
4. Mobiliteit en bereikbaarheid
5. Energievraagstuk
6. Gezonde leefomgeving
7. Ruimte voor werken
8. Economie van de toekomst
9. Arbeidsmarkt en onderwijs
10. Maatschappelijke voorzieningen
11. Sterke pedagogische basis
12. Beweging naar de sociale basis
13. Inrichting van het sociaal stelsel
14. Maatschappelijke weerbaarheid
15. Veiligheid

Op de volgende pagina's worden de 15 bestuurlijke prioriteiten uitgewerkt, voorzien van een tijdlijn en acties die eruit volgen. Daarna volgt de uitleg bij de 5 organisatiegerichte prioriteiten met eenzelfde uitwerking in hoofdstuk 5.

4. Onze bestuurlijke prioriteiten

De 15 bestuurlijke prioriteiten zijn geordend in een logische samenhang die aansluit bij de ontwikkeling van Alphen aan den Rijn als groeiende gemeente. De opgaven bouwen hierbij op elkaar voort. We starten bij de fysieke randvoorwaarden voor groei, zoals wonen, ruimte, mobiliteit, energie en leefomgeving. Deze vormen de basis voor economische ontwikkeling, werkgelegenheid en maatschappelijke voorzieningen. Vervolgens richten we ons op de sociale kwaliteit van de samenleving, zodat inwoners gezond kunnen opgroeien, mee kunnen doen en passende ondersteuning ontvangen wanneer dat nodig is. Veiligheid en maatschappelijke weerbaarheid vormen daarbij een randvoorwaarde voor alle opgaven. Per prioriteit beschrijven wij wat we daarvoor gaan doen en welke resultaten we in deze bestuursperiode willen realiseren.

4.1 Woonopgave en gebiedsontwikkeling

We werken aan voldoende betaalbare en passende woningen voor inwoners in alle levensfasen. Daarbij zetten we in op een versnelling van de woningbouw, een betere doorstroming op de woningmarkt en de ontwikkeling van aantrekkelijke, gezonde en goed bereikbare woongebieden. Woningbouw wordt nadrukkelijk in samenhang bekeken met de kwaliteit van de leefomgeving, mobiliteit, voorzieningen en ontmoetingsplekken, zodat nieuwe en bestaande wijken prettig zijn om in te wonen, te bewegen en elkaar te ontmoeten.

Om de woonopgave te realiseren versterken we onze regie op ruimtelijke ontwikkelingen en benutten we de mogelijkheden van de Omgevingswet en andere sturingsinstrumenten beter. We maken heldere keuzes in de prioritering van projecten en richten een Taskforce Versnelling Woningbouw in om knelpunten weg te nemen en projecten sneller tot uitvoering te brengen. Daarbij werken we intensief samen met woningcorporaties, ontwikkelaars, regiogemeenten, provincie en andere partners om woningbouwprojecten daadwerkelijk te realiseren.

Daarnaast zetten we de grote gebiedsontwikkelingen binnen de gemeente voort, waaronder de ontwikkeling van Gnephoek en Rijnhaven. We actualiseren afspraken met woningcorporaties, brengen de woonzorgbehoefte opnieuw in beeld en stimuleren nieuwe woonvormen die bijdragen aan doorstroming en een evenwichtige woningvoorraad.

Mijlpalen/resultaten:

2026
- Actualiseren vereveningsfonds

2027
- Analyse afgerond organisatorische voorwaarden parallel plannen
- Startnotitie doorontwikkelen Ruimtelijk Programmeren
- Omgevingsplan vaststellen
- Vaststellen handboek en Format Omgevingsprogramma's
- Streefaantal vastgesteld voor jaarlijks te realiseren aantal nieuwbouw woningen
- Herijking intensiveringsvisie
- Taskforce Versnelling Woningbouw operationeel
- Vaststellen knelpuntenanalyse
- Vaststellen advies tijdelijke woningbouwlocaties
- Herijken woonzorgbehoefte
- Vaststellen Volkshuisvestingsprogramma
- Vaststellen geactualiseerde prestatieafspraken
- Vaststellen startnotitie Starterslening
- Vaststellen uitbreiding Urgentieregeling
- Vaststellen startnotitie Wonen Eerst als duurzaam instrument tegen dakloosheid
- Vaststellen programmaplan Gezond Ridderveld (De uitvoering is afhankelijk van de integrale afweging bij de Kadernota 2028 en de daarbij beschikbaar gestelde financiële middelen.)

2028
- Startnotitie omgevingsvisie 2.0
- Uitwerking eerste Gebiedsgerichte Omgevingsprogramma's
- Analyse en advies versterken regierol samenwerking corporaties, ontwikkelaars vertegenwoordigers wijken/dorpen
- Herijken regionale Huisvestingsverordening Onderzoek afgerond naar behoefte en mogelijkheden alternatieve woonvormen
- Actualiseren Regionaal woonruimteverdeelsyteem

2029
- Vaststellen beleid Beter Benutten bestaande voorraad

2026-2030
- Doorontwikkelen prioriteiten bestaande stad o.b.v. koppelkansen en woonopgave, gezond leven, energie en openbare ruimte.

Gnephoek

2026
- Vaststelling omgevingsplan

2027
- Stedenbouwkundig raamwerkplan en beeldkwaliteitsplan
- Oprichting PPS
- Stedenbouwkundig plan eerste fase Gnephoek

2029
- Start bouwrijp maken
- Start bouw eerste 900 woningen

Gezond stadshart

2026
- Pilot verlichting Stadshart
- Aanleg vernieuwing plein voor Adventskerk
- Realiseren ondergrondse waterbuffer Paradijslaan
- Vaststellen ontwikkelingsmogelijkheden verbinding centrum P+R-terrein (incl. brandweerkazerne)
- Besluitvorming over BIZ-verordening en uitvoeringsbesluiten

2027
- Vaststellen uitgangspunten Groen-Blauwe verbinding

2028
- Herinrichting van Boetzelaerstraat

2029
- Reconstructie Paradijslaan

2030
- Reconstructie Julianastraat

Rijnhaven

2026
- Besluit instellen kwaliteitsteam
- Besluit gemeentegarantie financiering GEM
- Ontwikkelingsbesluit Westoever Rijnhaven/ Deelgebiedsvisie Westoever Rijnhaven

2027
- Besluit verkoop grond aan GEM voor fase 1 Havenfront
- Start bouw fase 1 Kop West

2028
- Besluit verkoop grond aan GEM fase 2 Havenfront
- Start bouw fase 1 Havenfront

2029
- Start bouw fase 2 Havenfront

4.2. Groen, water en bodem sturend

We maken groen, water en bodem tot sturend principes bij ruimtelijke ontwikkelingen en keuzes in de fysieke leefomgeving. Daarmee werken we aan een gemeente die beter bestand is tegen klimaatverandering, waar biodiversiteit wordt versterkt en waar ruimte is voor gezonde en duurzame groei. Door bij nieuwe ontwikkelingen rekening te houden met de kenmerken van bodem en watersysteem beperken we risico's, voorkomen we toekomstige schade en dragen we bij aan een veilige en aantrekkelijke leefomgeving.

Daarnaast investeren we in klimaatadaptatie en het versterken van de groenblauwe structuur van de gemeente. We brengen in beeld waar kwetsbaarheden en kansen liggen, ontwikkelen maatregelen voor het buitengebied en werken aan een samenhangend netwerk van groen en water. Hiermee vergroten we de biodiversiteit, verbeteren we de leefomgeving voor inwoners en maken we de gemeente beter bestand tegen weersextremen zoals hitte, droogte en wateroverlast.

Mijlpalen/resultaten:

2027
- Nulmeting klimaatadaptie

2027-2028
- Inrichten overkoepelend waterportefeuille
- Vaststellen startnotitie omgevingsprogramma Water

2028
- Onderzoek richtlijnen voor Groen
- Vaststellen Ecologie programma (incl. nulmeting biodiversiteit en onderzoek voorzieningen stimuleren biodiversiteit)

2029
- Inventarisatie afgerond klimaatbestendigheid parken en open plekken

2026-2030
- Maatregelenpakket buitengebied klimaat en biodiversiteit (incl. doelen)

4.3. Regie op de ondergrond

We versterken de regie op bodem en ondergrond door deze structureel te betrekken bij ruimtelijke ontwikkelingen en gebiedsopgaven. Daarbij hanteren we het principe water en bodem sturend, zodat nieuwe ontwikkelingen duurzaam, klimaatbestendig en uitvoerbaar zijn.

Daarnaast stemmen we werkzaamheden aan kabels, leidingen, groen, energie, water en infrastructuur beter op elkaar af. Door ondergrondse en bovengrondse ontwikkelingen integraal te programmeren beperken we overlast, voorkomen we onnodige kosten en creëren we de randvoorwaarden voor woningbouw, energietransitie en een kwalitatief hoogwaardige leefomgeving.

Mijlpalen/resultaten:

2027-2028
- Startnotitie regie op Bodem en Ondergrond

2029
- Onderzoek restzettingseis

4.4. Mobiliteit en bereikbaarheid

We werken aan een bereikbaar, veilig en duurzaam mobiliteitssysteem dat ondersteunt bij de groei van de gemeente. Dat betekent dat we bij het maken van keuzes eerst kijken naar stappen (lopen), daarna naar trappen (fietsen), openbaar vervoer, mobiliteitsdiensten en tot slot de privéauto. Zodat inwoners, bezoekers en bedrijven bestemmingen veilig en gemakkelijk kunnen bereiken. Tegelijkertijd verbeteren we de verkeersveiligheid en pakken we knelpunten en overlast in het verkeer aan.

Om woningbouw, economische ontwikkeling en leefbaarheid mogelijk te maken, zorgen we voor een goede ontsluiting van groeigebieden en verbeteren we waar nodig de bereikbaarheid van wijken, dorpen en bedrijventerreinen. Samen met regiopartners en andere overheden bekijken we de effecten van gebiedsontwikkelingen op het mobiliteitssysteem en zetten we in op maatregelen die de doorstroming verbeteren. De grote knelpunten vragen om blijvende inzet en lobby richting Rijk en provincie.

Daarnaast ontwikkelen we een toekomstbestendige mobiliteitsaanpak waarin parkeren, deelmobiliteit, laadinfrastructuur en duurzame vervoersvormen in samenhang worden beschouwd. Ook richten we centra verder in volgens het principe "auto te gast", met meer ruimte voor voetgangers, fietsers, verblijfskwaliteit en ontmoeting, terwijl de bereikbaarheid voor bewoners, bezoekers en ondernemers behouden blijft.

Mijlpalen/resultaten:

2027
- Vaststellen visie Mobiliteit Alphen West (RIA project 13)
- Actieagenda hubs en deelmobiliteit (RIA-project 12a)
- Actualiseren Mobiliteitsbeleid
- Startnotitie addendum/actualisatie parkeerbeleid
- Startnotitie samenhangende aanpak inclusief het opstellen van een Financieringskader.

2028
- Vaststellen beleidsnota deelauto's
- Verkenning naar lokale verbetermaatregelen HWD
- Verkenning verbetering ontsluiting Boskoop inclusief oeververbinding

2029
- Evaluatie zero-emissie zone

2030
- Opleveren voldoende laadcapaciteit voertuigen
- Aanleg oeververbindingen Gnephoek

2026-2030
- Realisatie doorfietsroutes (RIA project 1)
- Vervolg uitvoering programma fietshart

4.5. Energievraagstuk, energiesysteem en warmte

We werken aan een betrouwbare, betaalbare en toekomstbestendige energievoorziening die de groei van Alphen aan den Rijn mogelijk maakt. Daarbij zetten we in op het verminderen van de energievraag, het beperken van de druk op het elektriciteitsnet en het versterken van de energieautonomie van onze gemeente. Tegelijkertijd zorgen we ervoor dat inwoners en ondernemers mee kunnen doen aan de energietransitie en profiteren van de kansen die deze biedt.

De komende jaren ondersteunen we inwoners en ondernemers bij energiebesparing, voeren we regie op de warmtetransitie en werken we samen met partners aan oplossingen voor netcongestie. Daarnaast stimuleren we lokaal eigendom van energie initiatieven, investeren we in duurzame energiesystemen en verbinden we de energietransitie nadrukkelijk aan woningbouw, gebiedsontwikkeling en economische groei.

Mijlpalen/resultaten:

2026
- Besluit Aanpak Energiearmoede 2.0.
- Besluit Aanpak Verduurzaming VvE's 2.0.

2027
- Vaststellen omgevingsvergunning 150 kV-station Barrepolder.
- Vaststelling Uitvoeringsstrategie Zon op Dak.
- Verkenning energieopslag en flexibiliteit
- Actieve belangenbehartiging bij herziening energietransitie Windenergie van Provincie Zuid-Holland.
- Besluit over de haalbaarheid van lokale aardwarmte.
- Vaststelling Warmteprogramma.
- Besluit collectieve warmte Havenfront-Zeeheldenbuurt.
- Besluit deelname gemeente in oprichting Warmtebedrijf.
- Besluit deelname gemeente ingesloten systeem ITC-PTC.
- Vaststelling rol gemeente bij energiegemeenschappen/decentrale energiesystemen.

2028
- Inzicht beschikbaar in de toekomstige energievraag, gekoppeld aan het groeiscenario 2040.
- Actualisatie van de Regionale Energiestrategie (RES) Holland Rijnland vastgesteld.

2026-2030
- 3500 subsidies verstrekt voor isolatie woningen.

4.6. Gezonde leefomgeving

We werken aan een gezonde, veilige en aantrekkelijke leefomgeving waarin inwoners prettig kunnen wonen, werken, bewegen en elkaar ontmoeten. Daarbij beschermen en versterken we gezondheid, beweging, recreatie, sociale veiligheid en toegankelijkheid in de fysieke leefomgeving en bieden we ruimte aan initiatieven van inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

Daarnaast investeren we in natuur- en milieueducatie, gaan we verantwoord om met materialen en grondstoffen en versterken we de identiteit van onze gemeente door het behouden en benutten van ons erfgoed. Zo dragen we bij aan een duurzame leefomgeving, een sterke sociale samenhang en een hogere kwaliteit van leven voor inwoners.

Mijlpalen/resultaten:

2026-2027
- Programma Erfgoed en Overheid

2027
- Gezondheidsbeleid vaststellen
- Vaststellen startnotitie Spoorpark Hazerswoude-Rijndijk
- Zwerfafvalbeleid herijken
- Nieuw Grondstoffenbeleid vaststellen
- Vaststellen Afvalpreventieplan
- Vaststellen uitvoeringsprogramma Circulaire Samenleving
- Vaststellen uitvoeringsprogramma duurzaamheidseducatie
- Vaststellen actieplan borging toegankelijkheid in werkprocessen
- Startnotitie Sociale Veiligheid (veilig bewegen in de buitenruimte)

2028
- 15 bestaande schoolpleinen groenblauw ingericht
- Vaststellen startnotitie Alphenarenboom

2026-2030
- Vergroening van centra en dorpen
- Stimuleren en ondersteunen van initiatieven derden, m.b.t. vergroening, biodiversiteit en een gezonde leefomgeving

2027-2030
- Wijzigen incidentele budget Subsidieregeling Instandhouding Erfgoed Alphen aan den Rijn 2021 naar structurele post op begroting

4.7. Ruimte voor werken

We zorgen voor voldoende ruimte voor ondernemerschap en werkgelegenheid passend bij de groei van Alphen aan den Rijn. Daarbij maken we duidelijke keuzes over welke bedrijvigheid waar het beste past en sturen we op zorgvuldig en efficiënt ruimtegebruik. Bestaande bedrijventerreinen benutten we beter door herstructurering, samenwerking tussen ondernemers en het delen van voorzieningen, energie en logistiek.

Daarnaast werken we aan de ontwikkeling van nieuwe werklocaties en toekomstbestendige bedrijventerreinen. Hierbij hebben we oog voor duurzaamheid, innovatie, bereikbaarheid en een goede balans tussen werken, wonen en leefbaarheid. Zo creëren we ruimte voor economische groei, meer banen en aantrekkelijke werklandschappen die bijdragen aan een sterke regionale economie.

Mijlpalen/resultaten:

2026-2027
- Vaststellen bestuursovereenkomst en gebiedsvisie Barrepolder.

2027
- Vaststellen Masterplan Barrepolder.

2027-2028
- Start uitgifte bedrijfskavels Hoorn-West.

2029
- Eerste visie en herstructureringsplannen voor toekomstbestendige bestaande bedrijventerreinen.

4.8. Economie van de toekomst

We werken aan een toekomstbestendige economie die bijdraagt aan brede welvaart, werkgelegenheid en een aantrekkelijk vestigingsklimaat. Daarbij zetten we in op duurzame groei van recreatie en toerisme, een sterke positie van het midden- en kleinbedrijf, de verdere ontwikkeling van de Greenport en een vitaal landelijk gebied. Tegelijkertijd stimuleren we innovatie, verduurzaming en circulaire economische activiteiten, zodat onze economie kan meegroeien met de ontwikkeling van Alphen aan den Rijn. Dit doen we niet alleen als gemeente, maar samen met ondernemers, onderwijsinstellingen, maatschappelijke organisaties, regionale samenwerkingspartners en inwoners. Door deze krachten te bundelen bieden we meer ruimte voor economische ontwikkeling en toekomstbestendigheid van Alphen aan den Rijn.

De komende jaren werken we aan een duidelijke economische koers, versterken we de regionale profilering van Alphen aan den Rijn en zorgen we voor een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Ook investeren we in de ontwikkeling van recreatieve iconen, ondersteunen we ondernemers bij economische vraagstukken zoals netcongestie en blijven we werken aan een aantrekkelijk en beleefbaar buitengebied. Zo creëren we ruimte voor ondernemerschap, versterken we de verbinding tussen stad en land en bouwen we aan een duurzame economie voor de toekomst.

Mijlpalen/resultaten:

2026
- Vaststellen agenda R&T 2035

2027
- Vaststellen uitvoeringsprogramma Recreatie & Toerisme 2027-2030.
- Vaststellen startnotitie Visie op Water in Boskoop.
- Vaststellen World Limes Heritage Centre
- Vaststellen Visie Park Zegersloot 2026-2036.
- Besluit inrichting evenementenloket.
- Start netcongestieloket.
- Vaststellen startnotitie Arbeidsmigranten.
- Vaststellen Economische Agenda 2027-2031.
- Herijken marketingopdracht profilering Alphen aan den Rijn.

2028
- Vaststellen startnotitie toekomst Bentwoud
- Startnotitie Ondernemersloket vastgesteld.
- Vaststellen startnotitie efficiëntieslag logistiek (Greenport).
- Vaststellen economisch profiel.
- Vaststellen startnotitie mogelijkheden voor investeringen in natuurontwikkeling, groenstructuren en klimaatadaptatie
- Herijken Programma Buitengewoon Waardevol Buitengebied.

2029
- Ontwikkelen circulair centrum.

2026-2030
- Moderniseringteeltareaal.
- Vaststellen maatregelenpakketten volgend uit diverse gebiedsprocessen.

4.9. Arbeidsmarkt en onderwijs

We versterken de aansluiting tussen onderwijs, arbeidsmarkt en economie, zodat inwoners zich kunnen ontwikkelen en werkgevers beschikken over voldoende en goed opgeleid personeel. Samen met onderwijsinstellingen, ondernemers en maatschappelijke partners werken we aan leer- en ontwikkelroutes die aansluiten op de vraag van de arbeidsmarkt, met speciale aandacht voor de zorg en de Greenportsectoren.

Via Werken, Innoveren en Leren (WIL) en STROOM stimuleren we een leven lang ontwikkelen, innovatie en talentontwikkeling. We ondersteunen inwoners bij het vinden van passend werk, versterken de overgang van onderwijs naar arbeidsmarkt en werken aan een toekomstbestendige Human Capital Agenda. Door onderwijs, werken en wonen beter met elkaar te verbinden, zorgen we voor een sterke arbeidsmarkt en voldoende talent voor de toekomst.

Mijlpalen/resultaten:

2027
- Herijken integrale Human Capital Agenda 2027-2031
- Vaststellen programma Werken, Innoveren en Leren (WIL) 2027-2031

2028
- Uitwerken deelakkoord HCA Greenport Boskoop

2026-2030
- Jaarlijkse rapportage STROOM

4.10. Maatschappelijke voorzieningen

We zorgen ervoor dat maatschappelijke voorzieningen meegroeien met de ontwikkeling van de gemeente en aansluiten bij de behoeften van inwoners. Hiervoor stellen we een strategisch kader op voor de ontwikkeling, spreiding en huisvesting van voorzieningen, zodat deze bereikbaar, toegankelijk en toekomstbestendig blijven.

Daarnaast werken we samen met inwoners, maatschappelijke organisaties en andere partners, in wijken en kernen, aan voldoende en passende voorzieningen. We stimuleren multifunctioneel gebruik van gebouwen en locaties en realiseren voorzieningen die bijdragen aan ontmoeting, gezondheid, sport, cultuur, zorg en participatie in wijken en dorpen.

Mijlpalen/resultaten:

2026
- Besluit cultuurvoorzieningen Stichting MAX.

2027
- Strategisch Kader Maatschappelijke Voorzieningen.
- Besluitvorming renovatie Oude Raadhuis.
- Besluit toekomst zwembad Hoorn.
- Besluit Vitaliteitscentrum.
- Oplevering drie kunstgrasvelden voor meer speelcapaciteit bij 3 voetbalverenigingen.
- Oplevering Squashbanen Amerikalaan
- Startnotitie AZC vanaf 2030.
- Oriënterend onderzoek naar dierenasiel en egelopvang.

2028
- Meerjarig investeringsplan bij het voorzieningen kader
- Oplevering sporthal De Bijlen.

4.11. Stevige pedagogische basis

We versterken de pedagogische basis, zodat kinderen en jongeren gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien. Daarbij zetten we niet alleen het kind centraal, maar ook de omgeving waarin het opgroeit. Samen met ouders, onderwijs, kinderopvang, jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke partners, sport- en cultuurverenigingen en jeugdhulporganisaties werken we aan een omgeving waarin ieder kind zich kan ontwikkelen, meedoen en ondersteuning ontvangt wanneer dat nodig is.

We investeren in sterke netwerken rondom kinderen, jongeren en gezinnen en versterken de verbinding tussen onderwijs, zorg en de sociale basis. Daarbij werken we aan toekomstgerichte en gebiedsgerichte onderwijsvoorzieningen, stimuleren we kinder- en jongerenparticipatie en zetten we in op het behalen van een startkwalificatie voor iedere jeugdige. Tegelijkertijd werken we aan toegankelijke, kwalitatieve en betaalbare jeugdhulp, waarbij ondersteuning zoveel mogelijk dichtbij en in de leefomgeving van kinderen en gezinnen wordt georganiseerd.

Mijlpalen/resultaten:

2026
- Subsidieregeling sociale basis
- Overlegstructuur LEA

2027
- Aanpak thuiszitters
- Integratie SOZ
- Plan kinder- en jongerenparticipatie

2028
- Strategisch Masterplan Onderwijs

2029
- Integrale Jeugd Agenda

2026-2027
- Jaarlijkse herijking opdracht OvT

Tijdpad afhankelijk van Rijksbesluitvorming
- Implementatie Wet Reikwijdte Jeugdhulp

4.12. Beweging naar de sociale basis

We versterken de sociale basis zodat inwoners zoveel mogelijk zelfstandig kunnen meedoen, zich kunnen ontwikkelen en omzien naar elkaar. Daarbij stimuleren we ontmoeting, talentontwikkeling, sport, cultuur en vrijwilligerswerk, omdat deze bijdragen aan verbinding, gezondheid en maatschappelijke participatie. We investeren in sterke netwerken in buurten, wijken en dorpen, zodat inwoners elkaar makkelijker weten te vinden en hulpvragen vroegtijdig worden gesignaleerd.

Daarnaast bouwen we aan een toegankelijk en samenhangend aanbod van activiteiten, informatie en ondersteuning. We versterken

de samenwerking tussen inwoners, vrijwilligers, verenigingen, maatschappelijke organisaties en professionele partners, zodat ondersteuning zoveel mogelijk dichtbij inwoners wordt georganiseerd. Hiermee vergroten we de samenredzaamheid en voorkomen we dat lichte hulpvragen uitgroeien tot zwaardere ondersteunings- of zorgvragen.

Om de sociale basis toekomstbestendig te maken, actualiseren we beleid en subsidie-regelingen, versterken we buurthuizen en maatschappelijke voorzieningen, bevorderen we inclusie en gelijke kansen en investeren we in sport, cultuur en vitaliteit. Zo werken we aan een samenleving waarin iedereen mee kan doen, talenten kan ontwikkelen en ondersteuning kan vinden wanneer dat nodig is.

Mijlpalen/resultaten:

2026
- Subsidieregeling sociale basis
- Werkagenda AZWA

2027
- Business case sociale basis
- Oprichting Vitaliteitsbedrijf
- Uitvoeringsagenda Kunst en Cultuur
- Herijking vrijwilligersbeleid
- Agenda regenboog, inclusie en anti-discriminatie
- Doorontwikkeling buurthuizenbeleid

2028
- Wijkgerichte pilot sterke sociale basis

2029
- Herijking maatschappelijke subsidies

4.13. Inrichting sociaal stelstel

We werken aan een toekomstbestendig sociaal stelsel waarin inwoners tijdig de juiste ondersteuning krijgen en hulp toegankelijk, beschikbaar en betaalbaar blijft. Samen met maatschappelijke organisaties, zorgaanbieders en andere partners richten we zorg en ondersteuning zo in dat deze beter aansluit bij de behoeften van inwoners. Daarbij versterken we de lokale teams, zodat hulpvragen zoveel mogelijk dichtbij inwoners kunnen worden opgelost, problemen eerder worden gesignaleerd en inwoners ondersteuning ervaren als één samenhangende aanpak.

Daarnaast zetten we in op bestaanszekerheid, maatschappelijke participatie en een duurzame inrichting van het sociaal domein. We werken aan toekomstbestendige zorg en ondersteuning, versterken de samenwerking tussen betrokken organisaties, ondersteunen inwoners bij financiële zelfredzaamheid en ontwikkelen plannen voor onder meer de AlphenPas, de opvang van Oekraïners en stevige lokale teams. Zo zorgen we ervoor dat inwoners kunnen meedoen, voldoende ondersteuning krijgen wanneer dat nodig is en het sociaal stelsel ook op langere termijn houdbaar blijft.

Mijlpalen/resultaten:

2026
- Agenda toekomstbestendige opvang Oekraïners

2027
- Startnotitie toekomstbestendige zorg en ondersteuning
- Beleidsplan Financieel Fit
- Startnotitie Alphen Pas

2027-2028
- Toekomst leerbedrijf, incl. governance

2028
- Plan stevige lokale teams

2029
- Advies over hervorming WMO (bij afloop van contracten)

4.14. Maatschappelijke weerbaarheid

We versterken de maatschappelijke weerbaarheid van Alphen aan den Rijn door de continuïteit van vitale gemeentelijke processen te borgen, de samenredzaamheid van inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners te vergroten en de crisisorganisatie verder te professionaliseren. Daarbij werken we samen met partners aan voorbereiding op maatschappelijke ontwrichting als gevolg van bijvoorbeeld stroomuitval, cyberincidenten en extreme weersomstandigheden.

Met een organisatiebreed programma brengen we risico's in beeld, treffen we voorbereidingsmaatregelen, versterken we de samenwerking binnen crisissituaties en oefenen we regelmatig op mogelijke scenario's. Zo zorgen we ervoor dat de gemeente, inwoners en partners beter voorbereid zijn op verstoringen en sneller kunnen herstellen wanneer deze zich voordoen.

Mijlpalen/resultaten:

2026
- Programma maatschappelijke weerbaarheid opgestart

2027
- Vitale processen voorbereid

2028
- Basis samenwerking voor partners, inwoners en ondernemers.

2029
- Nieuwe maatregelen geoefend in de crisisorganisatie.

4.15. Veiligheid

We investeren in een veilige gemeente door preventie, vroegsignalering, toezicht en handhaving te versterken. Veiligheids- en leefbaarheidsvraagstukken worden steeds complexer en raken verschillende domeinen, zoals zorg, jeugd, wonen, economie en de openbare ruimte. Daarom werken we integraal samen aan het voorkomen en aanpakken van overlast, criminaliteit en maatschappelijke onveiligheid.

De komende jaren versterken we onze informatiepositie, verbeteren we de opvolging van veiligheids- en leefbaarheidsmeldingen en vergroten we de zichtbaarheid van toezicht en handhaving in wijken en dorpen. Daarnaast zetten we gericht in op het voorkomen van ondermijnende en digitale criminaliteit en werken we aan een sterke preventieve aanpak om te voorkomen dat inwoners, met name jongeren, in de criminaliteit terechtkomen.

We maken voor Toezicht en handhaving een onderscheid tussen veiligheid (politie) en leefbaarheid (gemeente).

Mijlpalen/resultaten:

2027
- Inrichten van een veiligheidsinformatiepunt voor datagedreven analyses.
- Onderzoek naar de inrichting van het proces voor interne en externe veiligheidsmeldingen.
- Team Toezicht en Handhaving toegerust om invulling te geven aan de toenemende leefbaarheidsopgaven.

2027-2030
- De maatregelen uit het Integraal Veiligheidsbeleid 2027-2030 zijn gerealiseerd, met een versterkte inzet op preventie, vroegsignalering, toezicht en handhaving.

5. Onze organisatie prioriteiten

Om de ambities uit dit collegewerkprogramma waar te maken, investeren we in een stevig fundament voor onze organisatie. Dit komt onze dienstverlening ten goede en biedt ons kansen beter aan te sluiten bij de leefwereld van onze inwoners en ondernemers.

Een gezonde financiële positie, een moderne informatievoorziening, goede dienstverlening en een wendbare organisatie zijn randvoorwaardelijk om onze maatschappelijke doelen te realiseren. Maar bovenal vergeten we de menselijkheid niet. Onze medewerkers zijn belangrijk. We willen hen een fijn en veilig werkklimaat bieden, want alleen samen kunnen we onze ambities waarmaken en de resultaten realiseren.

Onze organisatiegerichte prioriteiten zijn:

1. Nieuwe opzet begroting
2. Solide financiële positie
3. Digitalisering en datagedreven werken
4. Verbetering dienstverlening
5. Gebieds- en opgavengericht werken

In totaal komen de prioriteiten op 20. Bij de leeswijzer vindt u het overzicht.

We communiceren open en transparant. Niet alleen naar onze inwoners en ondernemers, maar ook naar onze interne organisatie. Mensen, teams en projecten gaan we integraal aansturen. En we geven aandacht aan onze uitvoeringskracht. Op deze manier bouwen we aan een toekomstbestendige gemeente die effectief kan inspelen op de uitdagingen van vandaag en morgen.

5.1. Nieuwe opzet beleidsbegroting

Een transparante en betrouwbare overheid vraagt om een duidelijke verbinding tussen maatschappelijke opgaven, bestuurlijke keuzes, resultaten en financiën. Daarom ontwikkelen we de planning-en-control cyclus verder, zodat raad, college en organisatie beter kunnen sturen op de maatschappelijke effecten die we willen bereiken en de resultaten die daarvoor nodig zijn.

Voor de bestuurlijke thema's maken we inzichtelijk welke doelen worden nagestreefd, welke resultaten worden gerealiseerd en welke middelen daarvoor beschikbaar zijn. Daarmee versterken we de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad en vergroten we de transparantie over de uitvoering van het collegewerkprogramma.

De komende jaren zetten we verdere stappen in het verbeteren van de sturingsinformatie en het versterken van de verbinding tussen beleid, resultaten en financiën.

Mijlpalen/resultaten:

2026
- Nieuwe indeling programma's in Begroting 2027
- Doelomschrijving en concrete resultaten in Begroting 2027
- Beleidsindicatoren: werksessie raad beeldvormend

2027
- Verantwoording jaarresultaten Jaarrekening 2026
- Beleidsindicatoren: werksessie raad beeldvormend
- Raadsvoorstel beleidsindicatoren 2026-2030

5.2. Solide financiële positie

We werken toe naar een hoopvol en realistisch financieel perspectief door onze ambities voor brede welvaart te verbinden aan gezonde gemeentefinanciën. Dat betekent realistisch begroten, scherpe financiële spelregels hanteren en alleen investeren in plannen die structureel gedekt zijn. Met scenariodenken, goede monitoring en tijdige bijsturing zorgen we ervoor dat we ook op de lange termijn kunnen blijven investeren in een aantrekkelijke, inclusieve en toekomstbestendige gemeente.

Mijlpalen/resultaten:

2026
- Financiële positie in één oogopslag in Begroting 2027
- Nota solide financiële positie

2027
- Rapport onderzoek en analyse
- Nieuwe methodiek in Begroting 2028

5.3. Digitalisering en datagedreven werken

We maken datagedreven en informatiegestuurd werken de standaard binnen de gemeentelijke organisatie. Door data, informatie en digitale technologie beter te benutten, versterken we de kwaliteit van beleid, uitvoering en dienstverlening. Hiermee krijgen we beter zicht op ontwikkelingen in wijken en dorpen, kunnen we prestaties en maatschappelijke effecten beter monitoren en zijn we beter in staat om tijdig bij te sturen.

De komende jaren bouwen we aan een sterke informatiepositie, bundelen we kennis op wijk- en gebiedsniveau en investeren we in de verantwoordelijke inzet van data en artificiële intelligentie (AI). Daarbij staan transparantie, privacy, ethiek en maatschappelijke meerwaarde centraal. Zo creëren we de basis voor beter onderbouwde keuzes, innovatieve oplossingen en een toekomstbestendige organisatie.

Mijlpalen/resultaten:

2026
- Start met informatiegestuurd werken binnen de organisatie.

2026-2027
- Vaststellen van een ethisch kader voor het gebruik van data en AI.

2028
- Data- en AI-monitor voor leren en bijsturen.

2029
- Wijk- en gebiedsinformatie gebundeld.
- AI innovatie ingebed in bedrijfsvoering.

2030
- Structureel sturen op maatschappelijke effecten.

5.4. Verbeteren dienstverlening

We streven naar betrouwbare, transparante dienstverlening met een menselijke maat voor onze inwoners, ondernemers, bezoekers en de Alphense samenleving als geheel. Daarbij versterken we de uitvoeringskracht van de organisatie en zetten we verdere stappen in de digitalisering van onze dienstverlening en processen.

De komende jaren versterken we de uitvoeringskracht van de organisatie, investeren we in de doorontwikkeling van de digitale dienstverlening, verbeteren we de beschikbaarheid en kwaliteit van informatie en bouwen we aan een integraal klantbeeld van en voor onze inwoners en ondernemers. Ook werken we aan uitvoeringsgericht beleid, waarbij beleid, uitvoering en dienstverlening beter met elkaar worden verbonden. Door processen, communicatie en klantreizen te vereenvoudigen maken we het contact met de gemeente makkelijker, sneller en duidelijker.

Mijlpalen/resultaten:

2026-2027
- Capaciteit en maatregelen op orde

2027
- Website, KCS (klantcontactsysteem) vervangen

2028
- E-formulieren, klantportaal
- Integraal beleid uitgewerkt voor uitvoering
- Belangrijkste klantreizen en processen verbeterd

5.5. Gebieds- en opgavegericht werken

We versterken de gebieds- en opgavegerichte manier van werken binnen onze gemeente. Daarbij bouwen we aan duurzame netwerken met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en andere overheden. We investeren in sterke relaties in wijken, dorpen en het buitengebied, zodat signalen, kennis en initiatieven uit de samenleving beter worden benut bij beleid en uitvoering.

We maken gebiedskennis beter beschikbaar en toepasbaar. Door data, ervaringen en inzichten uit de verschillende gebieden te combineren, kunnen we maatschappelijke opgaven integraal benaderen, beter onderbouwde keuzes maken en gerichter investeren waar dat het meeste effect heeft. Zo werken we samen met de samenleving aan leefbare, veerkrachtige en toekomstbestendige wijken en dorpen.

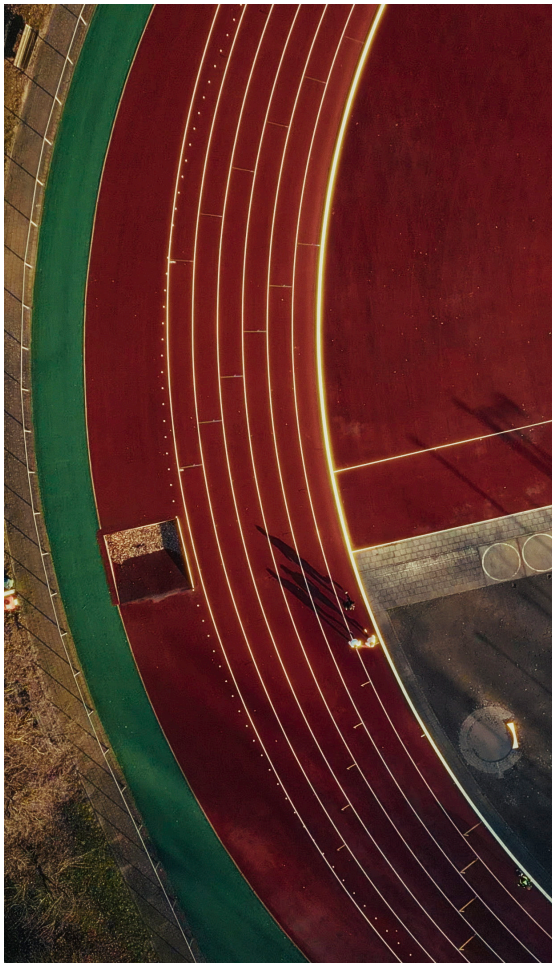
Mijlpalen/resultaten:

2026
- Kennismaking college en bewoners overleggen

2027
- Data dashboard gebiedskennis gestart

2028
- Gebiedsvisie en verwerking gebiedskennis in advisering

2029
- Aanzet voor samenwerkende overheid (co-creatie)

6. Sturing en monitoring

We sturen actief op de voortgang van dit collegewerkprogramma. Tweemaal per jaar bespreekt het college de voortgang van de bestuurlijke prioriteiten tijdens strategische heisessies. Daarbij bekijken we de bereikte resultaten, nieuwe ontwikkelingen en eventuele benodigde bijsturing.

Halverwege de bestuursperiode voeren we een integrale tussentijdse evaluatie uit. Op basis daarvan bepalen we of prioriteiten, resultaten of de inzet van middelen moeten worden aangepast. Zo blijft het collegewerkprogramma actueel en houden we focus op de maatschappelijke effecten die we willen bereiken.

Energievraagstuk, energiesysteem en warmte

Cruciaal omdat...

- Harde voorwaarde voor woningbouw en economie
- Kans op toenemende blokkades door netcongestie
- Belangrijk voor duurzaamheid en betaalbaarheid
- Draagt bij aan bestaanszekerheid

Wat willen we bereiken (maatschappelijk effect)?

- Meer energieautonomie
- Energievraag beperken en druk op elektriciteitsnet verlagen
- Betrouwbaar energiesysteem
- Toegankelijkheid en inclusie, iedereen kan meedoen aan de energietransitie
- Betrokkenheid en draagvlak van inwoners vergroten

Wat gaan we daarvoor doen?	Resultaat (wat)	Tijdpad
Inzetten op energierechtvaardigheid voor kwetsbare inwoners	Besluit aanpak Energie armoede 2.0	2026
	Besluit Aanpak Verduurzaming VVE's 2.0	2026
Werken aan een toekomstbestendig energiesysteem en beperken netcongestie	Vaststellen omgevingsvergunning 150 kv station Barrepolder	2027
	Vaststelling Uitvoeringstrategie zon op dak	2027
	Verkenning opslag en flexibiliteit	2027
	Actieve belangenbehartiging bij Herziening Energietransitie Windenergie van Provincie Zuid Holland	2027
	Vaststelling actualisatie RES Holland Rijnland	2028
	Inzicht in toekomstige energievraag, gekoppeld aan groeiscenario 2040	2028
Regie voeren op de warmtetransitie en integreren in gebiedsontwikkeling	Besluit haalbaarheid lokale aardwarmte	2027
	Vaststellen Warmteprogramma	2027
	Besluit collectieve warmte Havenfront Zeeheldenbuurt	2027
Als gemeente zelf investeren	Besluit deelname gemeente in oprichting Warmtebedrijf	2027
	Besluit deelname gemeente in gesloten systeem ITC-PTC	2027
Stimuleren lokaal eigendom van energiegemeenschappen/ energiecoöperaties	Vaststelling rol gemeente bij energiegemeenschappen/ decentrale energiesystemen	2027
Inwoners ondersteunen bij energiebesparing en efficiëntie	3500 subsidies verstrekt voor isolatie woningen	2026-2030

Maatschappelijke voorzieningen

Cruciaal omdat...

- Maatschappelijke voorzieningen zijn belangrijk voor inwoners. Ze zorgen ervoor dat mensen prettig kunnen wonen, werken en leven. Denk aan scholen, zorg, sport en cultuur. Ook zorgen ze voor ontmoeting, veiligheid, gelijke kansen en goede voorzieningen dichtbij huis.

Wat willen we bereiken (maatschappelijk effect)?

- Inwoners kunnen prettig wonen, werken en leven in onze gemeente waar voorzieningen dichtbij en toegankelijk zijn. Zij ontmoeten elkaar vaker, kunnen actief meedoen aan de samenleving en blijven zo lang mogelijk gezond en zelfstandig. Daarmee versterken we de leefbaarheid en verbondenheid in onze wijken en dorpen, nu en in de toekomst.

Wat gaan we daarvoor doen?	Resultaat (wat)	Tijdpad
We bieden ruimte voor maatschappelijke voorzieningen	Strategisch kader maatschappelijke voorzieningen	2027
	Meerjarig investeringsplanning bij het voorzieningen kader.	2028
Realisatie maatschappelijke voorzieningen	Besluit Cultuurvoorzieningen: Stichting Max	2026
	Besluitvorming renovatie Oude Raadhuis	2027
	Besluit toekomst zwembad Hoorn	2027
	Besluit Vitaliteitscentrum	2027
	Oplevering drie kunstgrasvelden voor meer speelcapaciteit bij drie voetbalverenigingen.	2027
	Oplevering squashbanen Amerikalaan	2027
	Oplevering sporthal de Bijlen	2028
Verkenning plek voor maatschappelijke voorzieningen	Startnotitie AZC vanaf 2030	2027
	Orienterend onderzoek dierenasiel en egelopvang	2027

Economie van de Toekomst

Cruciaal omdat...

- Een sterke economie is nodig om werkgelegenheid mee te laten groeien met het aantal inwoners.
- Schaarse ruimte vraagt om duidelijke keuzes over welke bedrijven waar passen.
- Voldoende mensen, ruimte en energie zijn nodig voor economische ontwikkeling.
- Innovatie en verduurzaming zijn nodig om bedrijven en sectoren toekomstbestendig te maken.
- Een sterke economie moet samengaan met brede welvaart, leefbaarheid en ruimtelijke kwaliteit.
- Een duidelijke koers en actieve regie zijn nodig om versnippering en stilstand te voorkomen is.

Wat willen we bereiken (maatschappelijk effect)?

- Duurzame groei van recreatie & toerisme
- Betere stad-landverbinding
- Voldoende ruimte voor bedrijvigheid en efficiënt gebruik van de ruimte
- Sterkere regionale economie
- Meer banen en inkomen
- Betere aansluiting onderwijs-werk
- Meer innovatie, verduurzaming en circulaire economie
- Beleefbaar & vitaal landelijk gebied

Wat gaan we daarvoor doen?	Resultaat (wat)	Tijdpad
Duurzame groei recreatie en toerisme	Vaststellen Agenda R&T 2035	2026
	Vaststellen Uitvoeringsprogramma R&T 2027 2030	2027
	Vaststellen startnotitie Visie op Water in Boskoop	2027
	Vaststellen Startnotitie World Limes Heritage Centre	2027
	Vaststellen Visie Park Zegersloot 2026-2036	2027
	Vaststellen Startnotitie toekomst Bentwoud	2028
Versterken MKB en speerpuntsectoren	Besluit inrichten evenementenloket	2027
	Start netcongestieloket	2027
	Startnotitie opzet Ondernemersloket	2028
Stimuleren innovatie en circulaire economie	Ontwikkelen circulair centrum	2029
Ontwikkeling Greenport	Vaststellen startnotitie Arbeidsmigranten	2027
	Vaststellen Startnotitie efficientieslag logistiek	2028
	Moderniseren teeltareaal	2026-2030
(regionale) Economische profilering	Vaststellen Economische Agenda 2027-2031	2027
	Herijken marketing opdracht profilering Alphen a/d Rijn	2027
	Vaststellen economisch profiel	2028
Toekomstbestendig landelijk gebied Ontwikkelen van robuuste groen blauwe dooradering	Vaststellen startnotitie mogelijkheden investering natuurontwikkeling, groenstructuren en klimaatadaptatie	2028
	Herijken Programma Buitengewoon Waardevol Buitengebied	2028
	Vaststellen maatregelenpakketten volgend uit diverse gebiedsprocessen	2026-2030

Gezonde leefomgeving

Cruciaal omdat...

- Bepaalt hoe inwoners groei ervaren (kwaliteit vs. druk).
- Direct effect op gezondheid, veiligheid en welzijn.
- Voorwaarde voor draagvlak onder inwoners.

Wat willen we bereiken (maatschappelijk effect)?

- Gezondere inwoners
- Meer ontmoeting en sociale cohesie
- Hogere leefkwaliteit en tevredenheid
- Minder overlast en onveiligheid

Wat gaan we daarvoor doen?	Resultaat (wat)	Tijdpad
Beschermen en stimuleren van gezondheid, bewegen, ontmoeten, recreëren in de fysieke leefomgeving	Gezondheidsbeleid vaststellen	2027
	15 bestaande schoolpleinen groenblauw ingericht	2028
Faciliteren van initiatieven van inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties	Vaststellen startnotitie Spoorpark Hazerswoude-Rijndijk	2027
	Vaststellen startnotitie Alphenarenboom	2028
	Vergroening van centra en dorpen	2026-2030
	Stimuleren en ondersteunen van initiatieven derden mbt vergroening, biodiversiteit en een gezonde leefomgeving	2026-2030
Verantwoord omgaan met materialen en grondstoffen	Zwerfafvalbeleid herijken	2027
	Nieuw Grondstoffenbeleid vaststellen	2027
	Vaststellen Afvalpreventieplan	2027
	Vaststellen uitvoeringsprogramma Circulaire Samenleving	2027
Investeren in natuur- en milieueducatie	Vaststellen uitvoeringsprogramma duurzaamheidseducatie	2027
Versterken sociale veiligheid en toegankelijkheid	Vaststellen actieplan borging toegankelijkheid in werkprocessen	2027
	Startnotitie Sociale veiligheid (veilig bewegen in de buitenruimte)	2027
Versterken van identiteit door behoud én benutting van materieel en immaterieel erfgoed	Wijzigen incidentelebudget Subsidieregeling Instandhouding Erfgoed Alphen aan den Rijn 2021 naar structurele post op begroting.	2027-2030
	Programma Erfgoed en Overheid	2026-2027

Groen, water en bodem sturend

Cruciaal omdat...

- Groen, water en bodem bepalen waar en hoe gebouwd kan worden. Met groen, water en bodem dragen we bij aan klimaatadaptatie, behoud en versterken van biodiversiteit en beperken we bodemdaling.
- Door groen, water en bodem sturend te werken voorkomen we toekomstige schade en kosten en beperken we veiligheidsrisico's
- Voorkomt toekomstige schade en kosten en beperkt veiligheidsrisico's.

Wat willen we bereiken (maatschappelijk effect)?

- Toekomstigbestendigheid van de leefomgeving
- Omgang met weersextremen
- Hogere biodiversiteit
- Gezondere leefomgeving

Wat gaan we daarvoor doen?	Resultaat (wat)	Tijdpad
Sturend maken van groen, water en bodem bij ruimtelijke keuzes	Onderzoek richtlijnen voor groen	2028
	Inrichten overkoepelend waterportefeuille	2027/2028
	Vaststellen startnotitie omgevingsprogramma water	2027/2028
Fysieke leefomgeving bestand maken tegen weersextremen	Nulmeting klimaatadaptatie	2027
	Inventarisatie afgerond klimaatbestendigheid parken en open plekken	2029
Ontwikkelen van robuuste groen-blauwe dooradering	Vaststellen Ecologie programma incl. nulmeting biodiversiteit en onderzoek voorzieningen stimuleren biodiversiteit	2028
	Maatregelenpakket buitengebied klimaat en biodiversiteit (incl. doelen)	2026-2030

Regie op de ondergrond

Cruciaal omdat...

- Alle bovengrondse ontwikkelingen zijn afhankelijk van de ondergrond. Regie op de ondergrond is randvoorwaardelijk voor een gezonde leefomgeving met wonen, energie, mobiliteit en water.
- Regie op de ondergrond maakt daarmee toekomstige ontwikkelingen uitvoerbaar.
- Voorkomt vertraging, dubbel werk en extra kosten.

Wat willen we bereiken (maatschappelijk effect)?

- Toekomstbestendige en beter functionerende leefomgeving; hogere kwaliteit van de leefomgeving.
- Lagere maatschappelijke kosten.
- Snellere woningbouw en energietransitie.
- Minder graafwerk en overlast

Wat gaan we daarvoor doen?	Resultaat (wat)	Tijdpad
Sturend maken van groen, water en bodem bij ruimtelijke keuzes Integrale programmering van kabels, leidingen, groen, energie, water en infrastructuur.	Startnotitie regie op Bodem & Ondergrond	2027/2028
	Onderzoek restzettingseis	2029

Ruimte voor werken

Cruciaal omdat...

- Een sterke economie is nodig om werkgelegenheid mee te laten groeien met het aantal inwoners.
- Voldoende mensen, ruimte en energie zijn nodig voor economische ontwikkeling.
- Innovatie en verduurzaming zijn nodig om bedrijven en sectoren toekomstbestendig te maken.

Wat willen we bereiken (maatschappelijk effect)?

- Voldoende ruimte voor bedrijvigheid en efficiënt gebruik van de ruimte
- Sterkere regionale economie
- Meer banen en inkomen
- Groene en Gezonde werklandschappen

Wat gaan we daarvoor doen?	Resultaat (wat)	Tijdpad
Duurzame werklocaties	Vaststellen Masterplan Barrepolder	2027
	Eerste visie- en herstructureringsplannen voor toekomstbestendige bestaande bedrijventerreinen	2029
	Vaststellen bestuursovereenkomst en gebiedsvisie Barrepolder	2026-2027
	Start uitgifte bedrijfskavels Hoorn-West	2027/2028

Mobiliteit en bereikbaarheid

Cruciaal omdat...

- Randvoorwaarde voor woningbouw en economie
- Grote invloed op leefkwaliteit en veiligheid
- Essentieel voor functioneren van de gemeente

Wat willen we bereiken (maatschappelijk effect)?

- Minder verkeersdruk en overlast
- Betere bereikbaarheid voor inwoners en bedrijven
- Veiligere verkeerssituaties
- Meer duurzame en schone mobiliteit

Wat gaan we daarvoor doen?	Resultaat (wat)	Tijdpad
Investeren in fiets, OV en veilige routes (STOMP)	**RIA projecten:** - Vaststellen Visie mobiliteit Alphen-West (13) - Realisatie doorfietsroutes (1) - Actieagenda hubs en deelmobiliteit (12a)	 2027 2026-2030 2027
	Vaststellen Beleidsnota deelauto's	2028
	Vervolg uitvoering programma fietshart	2026-2030
Herijken parkeerbeleid en mobiliteitsaanpak	Actualiseren Mobiliteitsbeleid	2027
	Startnotitie addendum/actualisatie parkeerbeleid	2027
Aanpakken verkeersknelpunten en -overlast	Verkenning naar lokale verbetermaatregelen HWD	2028
	Verkenning verbetering ontsluiting Boskoop inclusief oeververbinding	2028
	Evaluatie zero-emissie zone	2029
	Opleveren voldoende laadcapaciteit voertuigen	2030
Realiseren ontsluiting van groeigebieden & Met onze mede-overheden kijken naar de effecten van de gebiedsontwikkelingen op de bereikbaarheid.	Startnotitie samenhangende aanpak. Inclusief het opstellen van een financieringskader.	2027
	Aanleg oeververbindingen Gnephoek	2030

Woonopgave en gebieds-ontwikkeling

Cruciaal omdat...

- Drager van groei én van sociale, economische en financiële ontwikkeling
- Bepaalt beschikbaarheid van woningen, doorstroming en aantrekkelijkheid van de gemeente
- Zonder versnelling ontstaat stagnatie in economie, voorzieningen en sociale stabiliteit

Wat willen we bereiken (maatschappelijk effect)?

- Lagere woningdruk en betere doorstroming
- Meer kansen voor starters, gezinnen en ouderen
- Versterking economische groei (arbeidsmobiliteit)
- Groter vertrouwen in overheid door zichtbare resultaten

Wat gaan we daarvoor doen?	Resultaat (wat)	Tijdpad
Realiseren Regie op ruimte	Analyse afgerond organisatorische voorwaarden parallel plannen	2027
	Startnotitie doorontwikkelen Ruimtelijk Programmeren	2027
	Omgevingsplan vaststellen	2027
	Vaststellen Handboek en Format Omgevingsprogramma's	2027
	Streefaantal vastgesteld voor jaarlijks te realiseren aantal nieuwbouw-woningen	2027
	Herijken intensiverings visie	2027
	Startnotitie Omgevingsvisie 2.0	2027
	Uitwerking eerste Gebiedsgerichte omgevingsprogramma's	2028
	Doorontwikkelen prioriteren bestaande stad op basis van koppelkansen woonopgave, gezond leven, energie en openbare ruimte	2026-2030
Oprichten en inzetten taskforce versnelling woningbouw	Taskforce Versnelling Woningbouw operationeel	2027
	Vaststellen Knelpuntenanalyse	2027
	Vaststellen advies tijdelijke woningbouwlocaties	2027
	Analyse en advies versterken regierol samenwerking corporaties, ontwikkelaars, vertegenwoordigers wijken/dorpen	2028
Beter benutten beschikbare sturing-instrumenten (o.a. Wet Regie)	Actualiseren vereveningsfonds	2026
	Herijken woonzorgbehoefte	2027
	Vaststellen Volkshuisvestingsprogramma	2027
	Vaststellen geactualiseerde prestatieafspraken	2027
	Vaststellen startnotitie Starterslening	2027
	Vaststellen uitbreiding Urgentieregeling	2027
	Herijken regionale Huisvestingsverordening	2028
	Vastellen beleid Beter benutten bestaande voorraad	2029

Woonopgave en gebieds-ontwikkeling (deel 2)

Beter benutten beschikbare sturing-instrumenten (o.a. Wet Regie)	Vaststellen startnotitie Wonen Eerst als duurzaam instrument tegen daklоosheid	2027
	Onderzoek afgerond naar behoefte en mogelijkheden alternatieve woonvormen	2028
	Actualiseren Regionaal woonruimteverdeelsysteem	2028
Doorzetten grote gebiedsontwikkelingen: **Gnephoek**	Vaststelling omgevingsplan	2026
	Stedenbouwkundig raamwerkplan en beeldkwaliteitsplan	2027
	Oprichting PPS	2027
	Stedenbouwkundig plan eerste fase Gnephoek	2027
	Start bouwrijpmaken	2029
	Start bouw eerste 900 woningen	2029
Doorzetten grote gebiedsontwikkelingen: **Gezond startshart**	Pilot verlichting Stadshart	2026
	Aanleg vernieuwing plein voor Adventskerk	2026
	Realiseren ondergrondse waterbuffer Paradijslaan	2026
	Vaststellen ontwikkelingsmogelijkheden verbinding centrum-P+R-terrein (incl. brandweerkazerne)	2026
	Besluitvorming over BIZ-verordening en uitvoeringsbesluiten	2026
	Vaststellen uitgangspunten Groen-Blauwe Verbinding	2027
	Herinrichting Van Boetzelaerstraat	2028
	Reconstructie Paradijslaan	2029
	Reconstructie Julianastraat	2030

Woonopgave en gebieds-ontwikkeling (deel 3)

Doorzetten grote gebiedsontwikkelingen: **Rijnhaven**	Besluit instellen Kwaliteitsteam	2026
	Besluit gemeentegarantie financiering GEM	2026
	Ontwikkelbesluit Westoever Rijnhaven/Deelgebiedsvisie Westoever Rijnhaven	2026
	Besluit verkoop grond aan GEM voor fase 1 Havenfront	2027
	Start bouw fase 1 Kop West	2027
	Besluit verkoop grond aan GEM fase 2 Havenfront	2028
	Start bouw fase 1 Havenfront	2028
	Start bouw fase 2 Havenfront	2029
Doorzetten grote gebiedsontwikkelingen: **Ridderveld**	Vaststellen Programmaplan Gezond Ridderveld (De uitvoering is afhankelijk van de integrale afweging bij de Kadernota 2028 en de daarbij beschikbaar gestelde financiële middelen.)	2027

Inrichting sociaal stelsel

Cruciaal omdat...

- Verbetert de toegankelijkheid en beschikbaarheid van ondersteuning en zorg.
- We hulpvragen van inwoners beter kunnen oplossen en/of voorkomen.
- Voorwaarde voor bestaanszekerheid, gelijke kansen en een gezond leven.

Wat willen we bereiken (maatschappelijk effect)?

- Inwoners ervaren een samenhangende oplossing waarmee hun hulpvraag opgelost of voorkomen wordt.
- Inwoners zijn financieel fit: zij hebben voldoende en voorspelbaar inkomen. Deze zijn in balans met de uitkomsten.
- Inwoners zijn onderdeel van de samenleving, doen mee en leveren waar zij kunnen een waardevolle bijdrage aan de samenleving.

Wat gaan we daarvoor doen?	Resultaat (wat)	Tijdpad
Toekomst-bestendige (toegang tot) zorg en ondersteuning	Agenda toekomstbestendige opvang Oekraïners	2026
	Startnotitie toekomstbestendige zorg en ondersteuning	2027
	Beleidsplan Financieel Fit	2027
	Startnotitie Alphen Pas	2027
	Plan stevige lokale teams	2028
	Toekomst leerbedrijf, incl governance	2027, governance 2028
	Advies over hervorming Wmo	Bij afloop van contracten (2029)

Beweging naar de sociale basis

Cruciaal omdat...

- Biedt het fundament voor het versterken van samenredzaamheid en weerbaarheid.
- Voorkomt duurdere en complexe ondersteuning en zorg en is daarmee sleutel voor houdbaar sociaal domein
- Verbetert leefbaarheid en gezondheid van wijken, kernen en dorpen

Wat willen we bereiken (maatschappelijk effect)?

- Inwoners zijn in staat om in goede gezondheid deel te nemen aan de samenleving en een betekenisvol leven te leiden.
- Inwoners en gemeenschappen nemen verantwoordelijkheid voor zichzelf en anderen, ook bij ingrijpende maatschappelijke vanderingen.
- Inwoners ontwikkelen hun talenten op een manier die bij hen en hun levensfase past.
- Optimaal samenspel tussen inwoners, verenigingen en maatschappelijk partners in de Alphense samenleving

Wat gaan we daarvoor doen?	Resultaat (wat)	Tijdpad
Versterken institutionele sociale basis	Subsidieregeling sociale basis	2026
	Werkagenda AZWA	2026
	Businesscase sociale basis	2027
	Oprichting Vitaliteitsbedrijf	2027
	Uitvoerings-agenda Kunst en Cultuur	2027
Versterken gemeenschappelijke sociale basis	Herijking vrijwilligersbeleid	2027
	Agenda regenboog, inclusie en anti-discriminatie	2027
	Doorontwikkeling buurthuizenbeleid	2027
	Wijkgerichte pilot sterke sociale basis	2028
	Herijking maatschappelijke subsidies	2029

Stevige pedagogische basis

Cruciaal omdat...

- Alphense jeugdigen hebben meer dan gemiddelde mentale klachten.
- 1 op 7 jeugdigen in specialistische jeugdzorg.
- Maakt winst voor de samenleving kansrijk én is belangrijk voor de betaalbaarheid van het stelsel.

Wat willen we bereiken (maatschappelijk effect)?

- Kinderen en jeugdigen groeien gezond, veilig en krachtig op.
- Kinderen en jeugdigen krijgen kans en er is ruimte om hun identiteit en talenten te ontwikkelen.
- Alle jeugdigen hebben een startkwalificatie.
- Minder jeugdigen glijden af naar criminaliteit.
- 1 op 11 jeugdigen maakt aanspraak op jeugdhulp.

Wat gaan we daarvoor doen?	Resultaat (wat)	Tijdpad
Versterken sociale basis	Subsidieregeling sociale basis	2026
Het netwerk rondom kinderen, jeugdigen en gezinnen versterken	Overlegstructuur LEA	2026
	Integrale Jeugd Agenda	2029
Alle jeugdigen een startkwalificatie	Aanpak thuiszitters	2027
Kwalitatieve en betaalbare jeugdhulp	Integratie SOZ	2027
	Jaarlijkse herijking opdracht OvT	2026-2029
	Implementatie Wet Reikwijdte Jeugdhulp	Afhankelijk van Rijksbesluit-vorming
Kinder- en jongerenparticipatie bevorderen	Plan kinder- en jongerenparticipatie	2027
Toekomstgerichte en gebieds-gerichte onderwijsvoorzieningen én groenblauwe schoolpleinen	Strategisch Masterplan Onderwijs	2028

Arbeidsmarkt en Onderwijs

Cruciaal omdat...

- Onderwijs, arbeidsmarkt en economie moeten beter op elkaar aansluiten om genoeg talent te behouden.

Wat willen we bereiken (maatschappelijk effect)?

- Meer banen en inkomen
- Betere aansluiting onderwijs–werk op basis van Werken, Inoveren en Leren (WIL)

Wat gaan we daarvoor doen?	Resultaat (wat)	Tijdpad
Verbinden onderwijs en arbeidsmarkt (talentontwikkeling)	Herijken integrale Human Capital Agenda 2027-2031	2027
	Vaststellen programma Werken, Innoveren en Leren (WIL) 2027-2031	2027
	Uitwerken deelaccoord HCA Greenport Boskoop	2028
	Jaarlijkse rapportage STROOM	2026-2030

Solide financiële positie

Cruciaal omdat...

- Integrale sturing verankeren in de planning en control (P&C cyclus)
- Faciliteren van scherpe keuzes: resultaten halen én een solide financiële positie

Wat willen we bereiken (maatschappelijk effect)?

- Vertrouwen in de lokale overheid Alphen aan den Rijn
- Betrouwbare en transparante overheid

Wat gaan we daarvoor doen?	Resultaat (wat)	Tijdpad
Methode solide financiële positie	Financiële positie in één oogopslag in B2027	2026
	Nota solide financiële positie	2026
Strategisch financieel beleid	Rapport onderzoek en analyse	2027
	Nieuwe methodiek in B2028	2027

Nieuwe opzet beleidsbegroting

Cruciaal omdat...

- Integrale sturing verankeren in de planning en control (P&C cyclus)
- Faciliteren van scherpe keuzes: resultaten halen én een solide financiële positie

Wat willen we bereiken (maatschappelijk effect)?

- Vertrouwen in de lokale overheid Alphen aan den Rijn
- Betrouwbare en transparante overheid

Wat gaan we daarvoor doen?	Resultaat (wat)	Tijdpad
Nieuwe opzet beleidsbegroting	Nieuwe indeling programma's in B2027	2026
	Doelomschrijving en concrete resultaten in B2027	2026
	Verantwoording jaarresultaten JRK2026	2027
Beleidsindicatoren 2026-2030	Beleidsindicatoren werksessie raad- beeldvormend	2026
	Beleidsindicatoren werksessie raad- oordeelvormend	2027
	Raadsvoorstel beleidsindicatoren 2026-2030	2027

Digitalisering en datagedreven werken

Cruciaal omdat...

- Verbindt ambities aan meetbare voortgang
- Maakt tijdig bijsturen en prioriteren mogelijk
- Voorwaarde voor transparantie, privacy en verantwoord datagebruik

Wat willen we bereiken (maatschappelijk effect)?

- Versterken van kwaliteit van dienstverlening, beleid en uitvoering
- Beter zicht op wijken en doelgroepen
- Keuzes beter onderbouwd en gerichter
- Sneller leren en bijsturen
- Sterkere monitoring van uitvoering
- Verantwoorde inzet van AI en data
- Innovatie met maatschappelijke meerwaarde

Wat gaan we daarvoor doen?	Resultaat (wat)	Tijdpad
Leidend bij beleid, uitvoering en monitoring	Start informatiegestuurd werken	2026
Stevig ethisch kader voor AI en data	Ethisch kader AI vastgesteld	2026/2027
Data en AI benutten om te leren en bij te sturen	Data/AI-monitor voor leren en bijsturen	2028
Informatiepositie op wijk- en gebiedsniveau	Wijk- en gebiedsinformatie gebundeld	2029
AI en digitale innovatie in bedrijfsvoering	AI innovatie ingebed in bedrijfsvoering	2029
Maatschappelijke meerwaarde als uitgangspunt	Structureel sturen op maatschappelijke effecten	2030

Verbeteren dienstverlening

Cruciaal omdat...

- Dienstverlening aan inwoners, ondernemers en bezoekers het bestaansrecht van de gemeente is, dat op peil moet blijven.
- Het huidige peil van de basis dienstverlening kritiek is door onvoldoende capaciteit en middelen.
- Betrouwbare, transparante en mensgerichte dienstverlening een voorwaarde is voor ambities en groei.

Wat willen we bereiken (maatschappelijk effect)?

- Betrouwbare dienstverlening - gemeente - imago
- Herkenbare gemeente
- Transparantie in producten, diensten en informatie
- Efficiency in processen

Wat gaan we daarvoor doen?	Resultaat (wat)	Tijdpad
Uitvoeringskracht op orde brengen	Capaciteit en middelen op orde	2027
Digitalsering diensten (24/7) en ondersteuning processen (data/AI)	Website, KCS vervangen	2027
	E-formulieren, klantportaal	2028
Uitvoeringsgericht beleid (keuzes, deregulering, integraal)	Integraal beleid uitgewerkt voor uitvoering	2028
Vereenvoudiging en verbeteren communicatie en processen	Belangrijkste klantreizen en -processen verbeterd	2028

Gebieds- en opgavegericht werken

Cruciaal omdat...

- Lokale democratie draagvlak geeft voor handelen gemeente.
- Kennis en input uit de samenleving goed in beleid en uitvoering opgenomen moet kunnen worden.
- Alle resultaten van de gemeente ten goede komen/landen in de wijken en dorpen.
- Periode overstijgend werken belangrijk is om effect op lange termijn te borgen.
- We soms ongelijk moeten kunnen investeren voor gelijke kansen
- Grote opgaven van alle tijd alleen in netwerksamenwerkingen kunnen worden opgepakt.

Wat willen we bereiken (maatschappelijk effect)?

- Betrouwbare dienstverlening - gemeente - imago
- Professionalsering samenwerking bewonersvertegenwoordiging, partners en gemeente.
- Gebiedsintegraal beleid en uitvoering.
- Meer leefbaarheid, weerbaarheid en vertrouwen.
- Effectief geïnvesteerd ten bate van kansengelijkheid.

Wat gaan we daarvoor doen?	Resultaat (wat)	Tijdpad
Netwerken vormen en professionaliseren	Kennismaking college en bewonersoverleggen	2026
Kennis en data uit gebieden bruikbaar maken en benutten	Data dashboard gebiedskennis gestart	2027
Gebieds- en opgavegericht werken opnemen in visie, beleid en uitwerking	Gebiedsvisie en verwerking gebiedskennis in advisering	2028
Communicatie en gebiedsinstrumenten professionaliseren	Aanzet voor samenwerkende overheid (cocreatie)	2029

Maatschappelijke weerbaarheid

Cruciaal omdat...

- Grootschalige incidenten als stroomuitval, cyberaanvallen en exteremere klimaat situaties reëeler zijn.
- We hier als samenleven en organisatie op voorbereid moeten zijn.
- Dit een voorwaarde voor continuïteit is.

Wat willen we bereiken (maatschappelijk effect)?

- Continuïteit van samenleven en organisatie.
- Meer bekendheid over rollen en maatregelen in de samenleving met partners.

Wat gaan we daarvoor doen?	Resultaat (wat)	Tijdpad
Gemeentebrede aanpak	Programma maatschappelijke weerbaarheid opgestart	2026
Bedrijfscontinuïteit vitale processen	Vitale processen voorbereid	2027
Samenredzaamheid parterns, inwoners en ondernemers	Basis samenwerking voor partners, inwoners en ondernemers	2028
Crisisorganisatie versterken	Nieuwe maatregelen geoefend in de crisisorganisatie	2029

Veiligheid

Cruciaal omdat...

- veiligheid een absolute randvoorwaarde is voor een goed functionerende samenleving;
- veiligheidsvraagstukken complexer worden en steeds vaker andere domeinen raken, zoals zorg, jeugd, wonen, economie en openbare ruimte;
- de verslechterde internationale veiligheidssituatie ook haar weerslag heeft op de lokale veiligheid;
- preventie, vroegsignalering én handhaving extra middelen vragen.

Wat willen we bereiken (maatschappelijk effect)?

- Inwoners voelen zich veiliger in hun wijk en in de openbare ruimte.
- Criminaliteit, overlast en ondermijning worden eerder gesignaleerd en teruggedrongen.
- De samenleving wordt weerbaarder tegen dreigingen.
- Voorkomen van afglijden van de jeugd naar het criminele circuit.
- Een veilige gemeente blijft aantrekkelijk om te wonen, werken, ondernemen en te bezoeken.

Wat gaan we daarvoor doen?	Resultaat (wat)	Tijdpad
Gerichte inzet op tegengaan van ondermijnende en digitale criminaliteit	Inrichting van een Veiligheids-informatieknooppunt voor data-analyses	2027
Snelle en eenduidige opvolging van overlast en veiligheidsmeldingen	Onderzoek naar de inrichting van het proces voor interne en externe veiligheidsmeldingen	2027
Versterken zichtbaar toezicht en handhaving in de buurten	Versterken van de opvolging van overlast- en veiligheidsmeldingen	2027
Inzet op preventie en vroegsignalering	De maatregelen uit het Integraal Veiligheidsbeleid 2027-2030 zijn gerealiseerd, met versterkte inzet op preventie, vroeg-signalering, toezicht en handhaving.	2027-2030

Gemeente Alphen aan den Rijn

Stadhuisplein 1
Postbus 13
2400 AA Alphen aan den Rijn

Telefoon
14 0172

E-mail
gemeente@alphenaandenrijn.nl

Website
www.alphenaandenrijn.nl